

ACTA DE LA REUNIÓ DE LA TAULA PER LA MEMÒRIA HISTÒRICA DEL DISTRICTE DE L'EIXAMPLE

Núm. 4/2017

Caràcter: ordinari

Data: 30 de novembre de 2017

Horari: 19:00 h.

Lloc: Carrer València, 307, 3a planta 1a

Persones assistents

Sra. Ma. Carme Méndez Bota	Consellera Municipal de B Comú
Sra. Eduard Cuscó	Conseller Municipal d'ERC
Sra. Cristina Caballer	Consellera Eixample PdCAT
Sra. Mar Trallero	Associació Memòria Històrica Sant Antoni
Sra. Silvia Martínez	Omnium Eixample
Sra. Antonia Jover del Olmo	Associació Expressos Polítics
Sra. Gisela Boronat	Arxiu Històric Fort Pienc
Sra. Mercè Tatjer Mir	Historiadora
Sra. Marina Comellas Fernández	Associació de Veïns i Veïnes de Sagrada Família
Sr. Miquel Salas Yebra	Memòria Històrica Sant Antoni
Sra. Esther Vilà	Centre Cultural La Casa Elizalde
Sra. Mònica Medina	Biblioteca Sagrada-Família
Sra. Anna Sust	Biblioteca Sagrada-Família
Sra. Pepa Pérez-Oliva	Coordinadora de Projectes DSPi T
Sra. Raquel de la Peña	Tècnica Serveis a les Persones i al Territori

ORDRE DEL DIA

- 1.- Informació actuacions sobre nomenclàtor.
- 2.- Presentació itinerari "Guerra Civil i vida quotidiana".
- 3.- Retirades Plaques Franquistes dels edificis de l'Eixample.
- 4.- Projecte patrimonialització.
- 5.- Altres informacions.
- 6.- Precs i preguntes.

RESUM DEL DESENVOLUPAMENT DE LA SESSIÓ

1- Informació actuacions sobre Nomenclàtor:

Pren la paraula **Carme Méndez**, en primer lloc demana disculpes per no haver convocat la taula abans i dona la benvinguda a tothom.

Sobre nomenclàtor, comenta que s'ha creat una Comissió al districte a la que hi són presents tots els grups polítics amb representació al Districte per treballar els suggeriments. S'han valorat molts noms i, per ara, s'han consensuat quatre que es van portar al Plenari: tres per a interiors d'illa i un per al passatge al costat del Mercat del Ninot.

Gisela Boronat vol deixar constància que ells volien un nom de dona per l'actual zona dels "Encants Vells" i que no se'ls va escoltar. **Mercè Tatjer** proposa que el nom sigui "Encants Vells" seguit d'un guió i a continuació un nom de dona.

Carme Méndez explica els quatre noms triats pels interiors d'illa i pel passatge, aquest són: *Montserrat Figueras* (cantant de música clàssica antiga) per l'interior d'illa del carrer Còrsega 145. *Maria Concepció Alexandre Ballester* (metgessa-ginecòloga, primera dona a formar part d'un col·legi de metges) encara no té illa definida. *Carme Aymerich i Barbany* (mestra i pedagoga), la família ha fet arribar el seu agraïment i *Maria Assumpció Català i Poch* (Astrònoma i Creu Sant Jordi el 2009). Després del Plenari aquestes propostes es van traslladar a la Ponència de Nomenclàtor a l'espera de la seva certificació definitiva.

Miquel Salas pregunta si a les plaques on aparegui el nom de les dones hi haurà una nota bibliogràfica, davant la resposta negativa per manca d'espai a la mateixa placa, ell mateix proposa que valdria la pena col·locar una placa a part amb una ressenya de la persona.

Sílvia Martínez comenta que sota el seu parer les illes són llocs amagats i que, per tant, el nom de la dona també queda amagat. Proposa aconseguir posar nom de dona a alguna gran avinguda o carrer, ja que existeixen noms de carrer que perfectament en podrien canviar. Sobre aquest suggeriment la **Pepa Pérez-Oliva** admet que és una proposta complicada, ja que als barris de l'Eixample no s'hi urbanitzen carrers nous i els noms dels carrers estan molt consolidats. Per ara no hi ha res més a batejar que els interiors d'illa. La **Sílvia Martínez** proposa aleshores, donar-li visibilitat fent alguna activitat relacionada amb la professió de les dones anomenades.

2- Presentació itinerari "Guerra Civil i vida quotidiana"

Pepa Pérez-Oliva presenta l'itinerari "Guerra Civil i vida quotidiana", realitzat partint de zero, sense localitzacions establertes i sense arxius. El que es pretén amb aquest itinerari és recollir tres períodes concrets: II República, Guerra Civil i primer Franquisme però sense enfocar-ho en la guerra en si mateixa, si no en la vida de les persones. En la investigació duta a terme es van

completar 60 fitxes amb la localització i els fets rellevants dels períodes triats. Estem treballant per poder fer-les accessibles a través de la pàgina web de l'Eixample.

D'aquesta recerca s'han treballat 2 itinerari per l'Eixample, un d'ell centrat en el Carrer Enric Granados (esquerra de l'Eixample) i l'altre en el Passeig de Sant Joan (dreta de l'Eixample). De moment s'ha desenvolupat l'itinerari d'Enric Granados, portat a terme per la **Mar Trallero** i amb l'assessorament i suport de la historiadora i membre de la Taula **Mercè Tatjer**. Cap a la primavera es pretén presentar-ho per poder oferir-ho a la ciutadania a través de les activitats dels Centres Cívics. L'any 2018 es desenvoluparà l'itinerari al voltant del Passeig Sant Joan. **Pepa Pérez-Oliva** introdueix a la **Mar Trallero** que explica més concretament l'itinerari.

La **Mar Trallero** comenta que es pretenia fer un itinerari curt i de fàcil accés per als vianants. Presenta l'itinerari històric, on els protagonistes són les classes populars i esdeveniments particulars. La idea és que el recorregut sigui un relat consistent a partir del diari d'una dona i la seva família.

L'itinerari constarà de 6 punts:

1. Caserna 19 de juliol (c/ Enric Granados, 16). Convent Siervas de María.
2. Bombardejos a la zona (Plaça Letamendi mirant avall Enric Granados).
3. Refugi antiaeri al soterrani (Plaça Letamendi, 16). Edifici de l'actual Hisenda.
4. Sindicat d'Indústries Alimentàries (c/ Enric Granados, 6). Ordre dels Teatins.
5. Oficina d'Evacuació i Assistència als refugiats (c/ Diputació, 231). Seminari Conciliar de Barcelona.
6. Universitat Popular (c/ Diputació 231). Promoure per formar les classes més populars.

El llibret que es faci per a l'itinerari inclourà bibliografia específica de cada punt on es faci una aturada, a més a més inclourà bibliografia general i un plànol detallat de les diferents localitzacions al llarg d'Enric Granados.

Pren la paraula la **Pepa Pérez-Oliva**, felicita a la Mar i la Mercè, per la feina feta. Apunta que, fent referència al llibret de l'itinerari, aquest contindrà fotografies actuals per poder comparar el passat i el present. El llibret pretén explicar-se per si mateix, d'aquesta manera podrà arribar a tenir més difusió.

Mar Trallero apunta que un centre cívic, si està interessat en tan sols una part, pot desenvolupar-la individualment. Part de la funció de les 60 fitxes creades és aquesta, que a partir de la investigació feta per realitzar l'itinerari, es puguin desenvolupar altres activitats.

Pepa Pérez-Oliva posa en relleu que el valor de l'itinerari ha de ser el de transmissió a les noves generacions. S'han d'estudiar altres mètodes per arribar a altres públics, altres estratègies de difusió, fent servir les noves tecnologies.

Miquel Salas s'excusa, ha de marxar. Abans de fer-ho comunica que la propera Festa Major de Sant Antoni hi ha previst realitzar un itinerari literari, dels escriptors i escriptores de l'exili. Pepa Pérez-Oliva apunta que hi ha diversos itineraris als barris del districte però no tenen visibilitat i que es podria penar en fer una publicació dels ja existents.

Retirada Plaques Franquistes dels edificis de l'Eixample.

Carme Méndez pren la paraula, comenta que de les 177 plaques catalogades, s'han retirat 100. Abans de final d'any es pretén que totes estiguin retirades. Per ara hi ha 2 o 3 edificis han denegat el permís per retirar-les. Aquesta mesura està regulada per la Llei de Memòria històrica i l'Ajuntament té l'obligació legal de retirar-les per tant a la llarga acabaran desapareixent totes.

Mercè Tatjer proposa que a partir de les plaques que puguin ser interessants, les quals moltes d'elles van a patrimoni, es faci un relat amb la informació que poden contenir. La **Pepa Pérez-Oliva** diu que es farà arribar la proposta al comissionat.

3- Projecte patrimonialització.

Pepa Pérez-Oliva informa que l'ICUB vol dinamitzar projectes patrimonials, que en un futur es buscaran interlocutors per localitzar patrimoni interessant per fer la memòria. Proposa també que si algú té alguna proposta que la faci arribar al districte. La **Mercè Tatjer** pregunta si el canvi polític actual repercutirà en aquest projecte, la resposta és que en principi no.

4- Altres informacions

L'**Anna Sust** comenta el que han treballat a la Biblioteca Sagrada Família: una col·lecció documental de la gent del barri anomenada "Retalls del passat". Han recuperat la memòria oral, a través dels records dels veïns i la memòria gràfica (fotografies) del besant més obrer i industrial del barri. Tot fet amb voluntaris.

Pren la paraula **Pepa Pérez-Oliva**, explica que a la Casa Elizalde tenen el projecte "Finestres de Memòria" on el fons documental fotogràfic és molt interessant.

Gisela Boronat proposa crear un circuit per portar a més llocs les exposicions fetes en els centres.

Antonia Jover comenta la notícia de que volen privatitzar la maternitat d'Elna per treure les exposicions. Per impedir-ho, si cal, es posaran autocars per evitar-ho.

Sense més temes a tractar , es tanca la reunió.

Barcelona, novembre de 2017